

A helyi védett területek, helyi védett természeti értékek természetvédelmi fenntartási terve

1. Védett fákra vonatkozó természetvédelmi fenntartási terv

Quercus robur (kocsányos tölgy) Szarvas, belterület 907 hrsz. – 3 db
Quercus robur (kocsányos tölgy) Szarvas, belterület 2071 hrsz. – 3 db
Sophora japonica (japánakác) Szarvas, belterület 2071 hrsz. – 3 db
Quercus pyramidalis (piramis tölgy) Szarvas, belterület 2071 hrsz. – 1 db
Tilia tomentosa (ezüst hárs) Szarvas, belterület 2071 hrsz. – 1 db
Fraxinus angustifolia ssp. pannonica (magyar kőris) – Szarvas belterület 2071 -1 db
Corylus colurna (törökmogyoró) Szarvas, belterület 2071 hrsz. – 1 db
Sophora japonica (japánakác) Szarvas, belterület 2056/1 hrsz. – 1 db
Populus alba (fehér nyár) Szarvas, külterület 0247/1 hrsz. – 1db
Quercus robur (kocsányos tölgy) Szarvas, külterület 01298 hrsz. – 1 db
Quercus robur (kocsányos tölgy) Szarvas, külterület 01295/3 hrsz. – 2 db
Populus nigra (fekete nyár) Szarvas, zártkert 6023 hrsz. – 1 db
Populus canescens (szürke nyár) Szarvas, külterület 0933/4 – 8 db
Quercus pyramidalis (piramis tölgy) Szarvas, külterület 0933/4 hrsz. – 2 db
Fraxinus angustifolia ssp. pannonica (magyar kőris) Szarvas, belterület 2781 és külterület 020 hrsz. – 40 db
Morus alba (fehér eper) Szarvas, belterület 4678/1 és 4578/4 hrsz. – 32 db
Taxodium distichum (mocsárciprus) Szarvas, belterület 727/4 hrsz. – 8 db
Tessedik akácfaja Szarvas, belterület 2056/1 hrsz. – 1 db

Természetvédelmi célkitűzések:

Szarvas város közigazgatási területén található egyedi fák, facsoportok fasorok konkrét terület nélküli védeltséget élveznek. Cél a fa gondozásán felül a tájképi-tájesztétikai értékének a megőrzése.

Területfenntartási terv:

A fás szárú növények fenntartása aktív kezeléssel lehetséges (parkfenntartás keretében, az ültetett fás vegetáció ápolása). A természeti értékek és közvetlen élőhelyének fenntartása az egyedi értékek megőrzésén felül.

A terület rendeltetésével és az 1. pontban meghatározott természetvédelmi célkitűzéssel nem összeegyeztethető tevékenységek kizárása.

A fás szárú növények és közvetlen környezetének ápolása, megfelelő gondozása gallyalással, veszélytelenítése, lehullott ágak összegyűjtése, kártevők elleni védekezés.

A fás szárú növényeken előforduló védett, fokozottan védett, továbbá természetvédelmi szempontból jelentős egyéb növényfajok, illetve életközösségeik megőrzése, életfeltételeinek biztosítása érdekében az ápolási munkákat fel kell függeszteni, vegetációs időszakon kívül kell elvégezni. Amennyiben azonnali beavatkozás szükséges, úgy egyeztetni kell a nemzeti park igazgatóság szakembereivel a munkálatok elvégzéséről.

A magánterületen lévő természetvédelmi szempontból értékes fás szárú növényzet kezelése, ápolása a terület tulajdonosának a kötelezettsége.

2. Szent István Park természetvédelmi fenntartási terve

A park területén található fás szárú növényzet, gyepterület és vízparti környezet nagyban befolyásolja városképet.

Természetvédelmi célkitűzések:

A természeti környezet fenntartása. A park területén található, városképet nagyban meghatározó telepített zöldterület fenntartásának és fejlesztésének biztosítása.

A terület tájképi-tájesztétikai értékének megőrzése, fejlesztése.

Területfenntartási terv:

Fontos a sétautak, pihenőhelyek folyamatos karbantartása, csak a meglévő nyomvonalak használata az utakkal szomszédos természetes növényzeten a taposási kár megelőzése érdekében. A területen található idegenhonos fajok szelektív kitermelése, terjedésük megakadályozása. Cél a kizárólag ős- és tájhonos növényzet parkszerű kialakítása. Fontos az inváziós növényfajok elleni védekezés, lehetőség szerint mechanikus eszközökkel. A vízparti ökoszisztémákhoz kapcsolódó fajok védelme érdekében cél a peszticidek, inszekticidek alkalmazásának elkerülése. A park egy részét a másodrendű töltés határolja, melynek gyepterületét rendszeres kaszálással kell karbantartani.

A kő partvédőmű és várfal állapotát rendszeresen ellenőrizni kell, a szükséges karbantartási munkákat elvégezni.

A park csak gyalogosan látogatható. A burkolaton a közelben lévő lakóházak miatt gépjárművel parkolni lehet. A kerékpáros átmenő közlekedés is megengedett.

Közösségi és egyéb rendezvények csak engedéllyel, az Önkormányzattal előzetes egyeztetést követően tarthatóak a területen.

Tilos az olyan használat, tevékenység, amely nem az 1. pontban meghatározott természetvédelmi célkitűzés megvalósítása érdekében történik – kivéve már meglévő infrastruktúra, létesítmények állagmegóvása, fenntartása érdekében végzett tevékenységeket, amelyek esetében a felvonulás és anyagtárolás helyét lehetőség szerint a területen kívül kell kijelölni. Amennyiben ez műszaki okok miatt nem valósítható meg, a felvonulást és anyagtárolást a terület minimális igénybevételével és károsításával, a természetvédelmi kezelésért felelős szervvel egyeztetett módon kell megoldani. Parkolás, gépkocsi tárolás zöldfelületen tilos, csak a kijelölt parkolóhelyek vehetők igénybe.

A területhez tartozó partszakaszról a Szarvas-Békésszentandrás-holtágból történő felszíni vízkivétel tűzoltáshoz szükséges tűzivízen kívül tilos.

A területen létesített pihenőhelyek karbantartása folyamatos feladat. Az infrastruktúrát és a park berendezéseinek állapotát rendszeresen ellenőrizni kell.

3. Szarvas, belterület 2043 hrsz. alatti terület (GFE Pedagógiai Kar) természetvédelmi kezelési terve

Értékes faállomány és a rajtuk található élőhelyek megőrzése miatt természetvédelmi szempontból kiemelten védendő a terület.

Természetvédelmi célkitűzések:

A természeti környezet fenntartása. Az ingatlanon oktatási intézmény működik. Az udvaron meglévő faállomány értékes természetvédelmi szempontból. A közintézmény udvarában lévő természeti értékek kezelését a terület tulajdonosa vállalta. Az idős fák megőrzése.

A terület tájképi-tájsztétikai értékének megőrzése, fejlesztése.

Területfenntartási terv:

A területen meglévő faállomány folyamatos, szakszerű ápolását el kell végezni. A faápolási folyamatnak tartalmaznia kell a növényvédelmet. Az iskolaudvaron található oszlopos kocsányos tölgyek gyakori károsítója a tölgy csipkésposloska és a tölgy lisztharmat, lényeges szempont a fertőzések minimalizálása. Az oszlopos tölgyekre jellemző a belső ágak elszáradása. Ezeket rendszeresen felül kell vizsgálni és szükség szerinti eltávolítani. A faápolás elsődleges szempontja kell legyen az veszély elhárítása, tekintve, hogy a faegyedek egy iskolaudvaron találhatók. Az iskolaudvaron lévő pihenőhelyek, szobrok karbantartása folyamatos.

Az oktatási intézmény udvara a burkolt felületen szállítás céljából gépjárművel is megközelelíthető, míg a fás szárú növényzet közvetlen környezet csak gyalogosan látogatható. Az oktatási intézménybe történő belépés bejelentkezéssel lehetséges.

Közösségi és egyéb rendezvények csak az oktatási intézmény előzetes hozzájárulásával és feltételeinek betartásával tarthatóak a kijelölt helyen.

Tilos az olyan használat, tevékenység, amely nem az 1. pontban meghatározott természetvédelmi célkitűzés megvalósítása érdekében történik – kivéve már meglévő infrastruktúra, létesítmények állagmegóvása, fenntartása érdekében végzett tevékenységeket, amelyek esetében a felvonulás és anyagtárolás helyét lehetőség szerint a területen kívül kell kijelölni. Amennyiben ez műszaki okok miatt nem valósítható meg, a felvonulást és anyagtárolást a terület minimális igénybevételeivel és károsításával, a természetvédelmi kezelésért felelős szervvel egyeztetett módon kell megoldani. Parkolás, gépkocsi tárolás a fás szárú növények közvetlen környezetében tilos.

A területen létesített pihenőhelyek, a kialakított játszótér karbantartása folyamatos feladat. Az infrastruktúrát és a park berendezéseinek állapotát rendszeresen ellenőrizni kell.

4. Milleniumi emlékmű sétánya természetvédelmi fenntartási terve

Értékes faállomány és a rajtuk található élőhelyek megőrzése miatt természetvédelmi szempontból kiemelten védendő a terület.

Természetvédelmi célkitűzések:

A Szarvas-Békésszentandrás-holtág partján található mocsári ciprusok és az azokat körülvevő zöldfelület fenntartása fontos a városkép szempontjából. Az emlékműhöz kapcsolódó kultúrtörténeti érték bemutatása is célkitűzés.

A terület tájképi-tájsztétikai értékének megőrzése, fejlesztése.

Területfenntartási terv:

A sétány mentén lévő idős, őshonos fák ápolását el kell végezni. Az idegenhonos fa- és cserjefajok. Fontos az inváziós növényfajok elleni védekezés, lehetőség szerint mechanikus eszközökkel. Az ökoszisztémákhoz kapcsolódó fajok védelme érdekében cél a peszticidek, inszekticidek alkalmazásának elkerülése. A tervezési területen található természetvédelmi jelentőséggel bíró gyepek esetében cél a fenntartás, a becserjésedés megakadályozása mechanikus módszerekkel.

A kerékpárút és a sétaút melletti pihenőhelyek, a szobor és a fahíd karbantartása folyamatos. A sétány gyalogosan, illetve a kijelölt kerékpárúton látogatható szabadon.

Közösségi és egyéb rendezvények csak az Önkormányzat előzetes hozzájárulásával és feltételeinek betartásával tarthatóak a kijelölt helyen.

Tilos az olyan használat, tevékenység, amely nem az 1. pontban meghatározott természetvédelmi célkitűzés megvalósítása érdekében történik – kivéve már meglévő infrastruktúra, létesítmények állagmegóvása, fenntartása érdekében végzett tevékenységeket, amelyek esetében a felvonulás és anyagtárolás helyét lehetőség szerint a területen kívül kell kijelölni. Parkolás, gépkocsi tárolás a területen tilos.

A területen létesített pihenőhelyek, köztéri szobor és fahíd karbantartása folyamatos feladat. Az infrastruktúrát és a park berendezéseinek állapotát rendszeresen ellenőrizni kell.

5. Ciprus-liget természetvédelmi fenntartási terve

Értékes faállomány és a rajtuk található élőhelyek megőrzése miatt természetvédelmi szempontból kiemelten védendő a terület.

Természetvédelmi célkitűzések:

A természeti környezet fenntartása. A különleges vízparti fás szárú növények bemutatása, a környezeti nevelés, természetvédelmi bemutatás színtere a mocsárciprusokat körülvevő élőhely.

A terület tájképi-tájsztétikai értékének megőrzése, fejlesztése.

Területfenntartási terv:

A fenti célkitűzéseket természetvédelmi szempontokat figyelembe vevő erdőgazdálkodással (őshonos fafajokból álló, többszintű, többkorú, elegyes, holtfát, idős faegyedeket tartalmazó erdők kialakítása), az inváziós és intenzíven terjedő fajok visszaszorításával lehet elérni. Idegenhonos állományok esetében kedvezőbb természetvédelmi helyzet a véghasználatot követően őshonos és tájhonos állományokra történő lecseréléssel érhető el, meglévő őshonos állományok esetében a természetesség növelésével.

Fontos a kijelölt közlekedési területek (kerékpárút, sétaút) folyamatos karbantartása, csak a meglévő nyomvonalak használata az utakkal szomszédos természetes növényzeten a taposási kár megelőzése érdekében.

A területen található őshonos facsoportok esetében kívánatos a bennük található idegenhonos fajok szelektív kitermelése, terjedésük megakadályozása. Cél a kizárólag ős- és tájhonos növényzetű park kialakítása. A jelenleg idegenhonos állományok esetében cél az őshonos és tájhonos állományokra való fokozatos lecserélés. Fontos az inváziós növényfajok elleni védekezés, lehetőség szerint mechanikus eszközökkel. Az erdei ökoszisztémákhoz kapcsolódó fajok védelme érdekében cél a peszticidek, inszekticidek alkalmazásának elkerülése. A tervezési területen található gyepfelület fenntartása elsődleges, a becserjésedés megakadályozása mechanikus módszerekkel, kézi erővel történik a taposási károk elkerülése érdekében.

A liget gyalogosan és a kijelölt kerékpárúton kerékpárral látogatható a közterület jelleg miatt szabadon. Közösségi és egyéb rendezvények csak az Önkormányzat előzetes hozzájárulásával és feltételeinek betartásával tarthatóak a kijelölt helyen.

Tilos az olyan használat, tevékenység, amely nem az 1. pontban meghatározott természetvédelmi célkitűzés megvalósítása érdekében történik – kivéve már meglévő infrastruktúra, létesítmények állagmegóvása, fenntartása érdekében végzett tevékenységeket, amelyek esetében a felvonulás és anyagtárolás helyét lehetőség szerint a területen kívül kell kijelölni. Parkolás, gépkocsi tárolás a területen tilos.

A területen létesített pihenőhelyek, közlekedési útvonalak karbantartása folyamatos feladat. Az infrastruktúrát és a park berendezéseinek állapotát rendszeresen ellenőrizni kell.

6. Anna-liget természetvédelmi fenntartási terve

Értékes faállomány és a rajtuk, illetve közvetlen környezetükben található élőhelyek megőrzése miatt természetvédelmi szempontból kiemelten védendő a terület.

Természetvédelmi célkitűzések:

A természeti környezet fenntartása. Az idős fákhoz kapcsolódó kultúrtörténeti érték bemutatása és fenntartása. A ligetben működik a Körös-völgyi Állatpark, illetve itt található a Csáky-kastély is. A ligetben található idős fák és a hozzájuk kapcsolódó élőhelyek ápolását a Körös-Maros Nemzeti Park Igazgatóság vállalta.

A terület tájképi-tájsztétikai értékének megőrzése, fejlesztése.

Területfenntartási terv:

A fenti célkitűzéseket természetvédelmi szempontokat figyelembe vevő erdőgazdálkodással (őshonos fafajokból álló, többszintű, többkorú, elegyes, holtfát, idős faegyedeket tartalmazó erdők kialakítása), illetve az inváziós fajok visszaszorításával lehet elérni. Idegenhonos állományok esetében kedvezőbb természetvédelmi helyzet az őshonos és tájthonos állományokra történő lecseréléssel érhető el, meglévő őshonos állományok esetében a természetesség növelésével.

Fontos a meglévő nyomvonalak használata az utakkal szomszédos természetes növényzeten a taposási kár megelőzése érdekében.

A területen található őshonos fák esetében kívánatos a körülöttük található idegenhonos fajok szelektív kitermelése, terjedésük megakadályozása. Cél a kizárólag ős- és tájthonos facsoportok kialakítása, amelyek sok fa- és cserjefajból állnak, elegyesek, többszintűek, többkorúak, őshonos fafajokból álló gyepszinttel rendelkeznek, öreg, böhöncös, odvas fákat és lábon álló és/vagy fekvő holtfát is tartalmaznak. A jelenleg idegenhonos állományok esetében cél az őshonos és tájthonos állományokra való fokozatos lecserélés. Fontos az inváziós és intenzíven terjedő növényfajok elleni védekezés, lehetőség szerint mechanikus eszközökkel. A fő célkitűzés a folytonos erdőborítás biztosítása, melynek természetvédelmi szempontból optimálisan javasolt módja a következő: a vágásos gazdálkodás megszüntetése, az alsó lombkoronaszint kialakítása, az elegyfajok bevitele.

Gyepterületek esetében a természetesség, a jó állapot megtartása és növelése érdekében cél az éves szintű aktív élőhelykezelés, ami kaszálással valósítható meg. Inváziós fajokkal, illetve hazai, de erősen terjedő fajokkal (pl. kökény, nád) erősen fertőzött területeken az évi többszöri kaszálás/szárazás a kívánatos. Fontos az inváziós és intenzíven terjedő növényfajok elleni védekezés, lehetőség szerint mechanikus eszközökkel.

A területen működő Állatpark és a kastély bemutatja az őshonos állatfajokat, illetve a helytörténeti, családtörténeti múltat. A terület kezelése során fontos a funkciók összeegyeztetése.

A liget csak gyalogosan látogatható. A belépés belépődíj ellenében lehetséges. Közösségi és egyéb rendezvények csak a kezelő nemzeti park igazgatóság előzetes hozzájárulásával és feltételeinek betartásával tarthatóak a kijelölt helyen.

Tilos az olyan használat, tevékenység, amely nem az 1. pontban meghatározott természetvédelmi célkitűzés megvalósítása érdekében történik – kivéve már meglévő infrastruktúra, létesítmények állagmegóvása, fenntartása érdekében végzett tevékenységeket, amelyek esetében a felvonulás és anyagtárolás helyét lehetőség szerint a területen kívül kell kijelölni. Amennyiben ez műszaki okok miatt nem valósítható meg, a felvonulást és anyagtárolást a terület minimális igénybevételével és károsításával, a természetvédelmi kezelésért felelős szervvel egyeztetett módon kell megoldani. Parkolás, gépkocsi tárolás a kijelölt helyen lehetséges.

A területen létesített pihenőhelyek, az egyedi értékek bemutatására kihelyezett tájékoztató táblák karbantartása folyamatos feladat. Az infrastruktúrát és a park berendezéseinek állapotát rendszeresen ellenőrizni kell.

7. Erzsébet-liget természetvédelmi fenntartási terve

A ligetet, mint népkertet létesítették, tájhonos fa- és cserjefajokkal.

Természetvédelmi célkitűzések:

A természeti környezet megőrzése, a fészkelő és átvonuló madárvilág élőhelyének fenntartása fontos. A környezeti nevelés, közösségi élet színtere, rekreációs funkciót is betölt.

A terület tájképi-tájsztétikai értékének megőrzése, fejlesztése.

Területfenntartási terv:

A fenti célkitűzéseket természetvédelmi szempontokat figyelembe vevő erdőgazdálkodással (őshonos fafajokból álló, többszintű, többkorú, elegyes, holtfát, idős faegyedeket tartalmazó erdők kialakítása), illetve az inváziós fajok visszaszorításával lehet elérni. Idegenhonos állományok esetében kedvezőbb természetvédelmi helyzet az őshonos és tájhonos állományokra történő lecseréléssel érhető el, meglévő őshonos állományok esetében a természetesség növelésével. Fontos a kijelölt sétautak, futópálya folyamatos karbantartása, csak a meglévő nyomvonalak használata az utakkal szomszédos természetes növényzeten a taposási kár megelőzése érdekében.

A területen található őshonos erdők esetében kívánatos a bennük található idegenhonos fajok szelektív kitermelése, terjedésük megakadályozása. Cél a kizárólag ős- és tájhonos keményfás parkos erdő kialakítása, amelyek sok fa- és cserjefajból állnak, elegyesek, többszintűek, többkorúak, őshonos fajokból álló gyepszinttel rendelkeznek, öreg, böhöncös, odvas fákat és lábön álló és/vagy fekvő holtfát is tartalmaznak. A jelenleg idegenhonos állományok esetében cél az őshonos és tájhonos állományokra való fokozatos lecserélés. Fontos az inváziós és intenzíven terjedő növényfajok elleni védekezés, lehetőség szerint mechanikus eszközökkel. A fő célkitűzés a folytonos erdőborítás biztosítása, melynek természetvédelmi szempontból optimalisan javasolt módja a következő: a vágásos gazdálkodás megszüntetése, az alsó lombkoronaszint kialakítása, az elegyfajok bevitele.

Gyepterületek esetében a természetesség, a jó állapot megtartása és növelése érdekében cél az éves szintű aktív élőhelykezelés, ami kaszálással valósítható meg. Inváziós fajokkal, illetve hazai, de erősen terjedő fajokkal (pl. kőkeny, nád) erősen fertőzött területeken az évi többszöri kaszálás/szárzúzás a kívánatos. Fontos az inváziós és intenzíven terjedő növényfajok elleni védekezés, lehetőség szerint mechanikus eszközökkel.

A sétányok, épített környezet, pihenőhelyek, szobrok karbantartása folyamatos. Tilos az olyan tevékenység, mely a tájkép átalakításával jár.

A liget gyalogosan és kerékpárral a kijelölt utakon szabadon látogatható. A ligetben található vendéglátóegység külön kijelölt útvonalon gépjárművel is megközelíthető a szállítási tevékenység végett. Közösségi és egyéb rendezvények csak azon a területen tarthatóak az Önkormányzat előzetes hozzájárulásával és feltételeinek betartásával tarthatóak.

Tilos az olyan használat, tevékenység, amely nem az 1. pontban meghatározott természetvédelmi célkitűzés megvalósítása érdekében történik – kivéve már meglévő infrastruktúra, létesítmények állagmegóvása, fenntartása érdekében végzett tevékenységeket, amelyek esetében a felvonulás és anyagtárolás helyét lehetőség szerint a területen kívül kell kijelölni. Amennyiben ez műszaki okok miatt nem valósítható meg, a felvonulást és anyagtárolást a terület minimális igénybevitelével és károsításával, a természetvédelmi kezelésért felelős szervvel egyeztetett módon kell megoldani. Parkolás, gépkocsi tárolás a kijelölt helyen lehetséges.

A területen létesített pihenőhelyek karbantartása folyamatos feladat. Az infrastruktúrát és a park berendezéseinek állapotát rendszeresen ellenőrizni kell.

8. Békakonty és kígyónyelv (*Listera ovata* és *Ophioglossum vulgatum*) élőhelye

Természetvédelmi célkitűzések:

A természeti környezet fenntartása. A terület tájképi-tájesztétikai értékének megőrzése, fejlesztése.

Területfenntartási terv:

A területen található idegenhonos fajok szelektív kitermelése, terjedésük megakadályozása. Cél a kizárólag ős- és tájhonos növényzettel ültetett park, illetve a korabeli növényzet fenntartása. Fontos az inváziós növényfajok elleni védekezés, lehetőség szerint mechanikus eszközökkel. A területen meglévő faállomány folyamatos, szakszerű ápolását el kell végezni. A faápolási folyamatnak tartalmaznia kell a növényvédelmet. A faápolás elsődleges szempontja kell legyen az veszély elhárítása.

Tilos az olyan használat, tevékenység, amely nem az 1. pontban meghatározott természetvédelmi célkitűzés megvalósítása érdekében történik – kivéve már meglévő infrastruktúra, létesítmények állagmegóvása, fenntartása érdekében végzett tevékenységeket, amelyek esetében a felvonulás és anyagtárolás helyét lehetőség szerint a területen kívül kell kijelölni. Amennyiben ez műszaki okok miatt nem valósítható meg, a felvonulást és anyagtárolást a terület minimális igénybevételével és károsításával, a természetvédelmi kezelésért felelős szervvel egyeztetett módon kell megoldani. Parkolás, gépkocsi tárolás a fás szárú növények közvetlen környezetében tilos.

A területen lévő szennyvíz átemelő karbantartása, üzemeltetése a területen lévő természeti értékekre káros hatással nem lehet.

9. Bolza-kastély belső parkja természetvédelmi fenntartási terve:

A korabeli, a kastélyhoz tervezett park növényzete a város történetében

Természetvédelmi célkitűzések:

A természeti környezet fenntartása. A kastély épülethez kapcsolódó kultúrtörténeti érték bemutatása és fenntartása.

A terület tájképi-tájesztétikai értékének megőrzése, fejlesztése.

Területfenntartási terv:

Fontos a sétautak folyamatos karbantartása, csak a meglévő nyomvonalak használata az utakkal szomszédos természetes növényzeten a taposási kár megelőzése érdekében.

A területen található idegenhonos fajok szelektív kitermelése, terjedésük megakadályozása. Cél a kizárólag ős- és tájhonos növényzettel ültetett park, illetve a korabeli növényzet fenntartása. Fontos az inváziós növényfajok elleni védekezés, lehetőség szerint mechanikus eszközökkel. A területen meglévő faállomány folyamatos, szakszerű ápolását el kell végezni. A faápolási folyamatnak tartalmaznia kell a növényvédelmet. A faápolás elsődleges szempontja kell legyen az veszély elhárítása.

A kastélyparkban lévő pihenőhelyek, szobrok karbantartása folyamatos. A park csak gyalogosan látogatható, a belépés bejelentkezéssel lehetséges. A kijelölt, burkolat felületek gépjárművel csak rakodási célból lehet közlekedni. Községi és egyéb rendezvények csak a vagyongazdálkodó előzetes hozzájárulásával és feltételeinek betartásával tarthatók a kijelölt helyszínen. Tilos az olyan használat, tevékenység, amely nem az 1. pontban meghatározott természetvédelmi célkitűzés megvalósítása érdekében történik – kivéve már meglévő infrastruktúra, létesítmények állagmegóvása, fenntartása érdekében végzett tevékenységeket, amelyek esetében a felvonulás és anyagtárolás helyét lehetőség szerint a területen kívül kell kijelölni. Amennyiben ez műszaki okok miatt nem valósítható meg, a felvonulást és anyagtárolást a terület minimális igénybevitelével és károsításával, a természetvédelmi kezelésért felelős szervvel egyeztetett módon kell megoldani. Parkolás, gépkocsi tárolás a fás szárú növények közvetlen környezetében tilos.

A területen létesített pihenőhelyek karbantartása folyamatos feladat. Az infrastruktúrát és a park berendezéseinek állapotát rendszeresen ellenőrizni kell.

10. 44-es út melletti ligetes terület természetvédelmi fenntartási terve

A zavarás mentes, ártéri erdőkre jellemző, vizenyős fás terület élőhelyként jelentős természeti értéket képvisel.

Természetvédelmi célkitűzések:

A természeti környezet fenntartása. A város szélén elhelyezkedő idős, természetes növekedésű és színezettségű, liget-erdő jellegű élőhely természeti értékeinek megóvása és fenntartása.

A terület tájképi-tájesztétikai értékének megőrzése, fenntartása.

Területfenntartási terv:

A területen található őshonos erdő esetében kívánatos a bennük található idegenhonos fajok szelektív kitermelése, terjedésük megakadályozása. Cél a kizárólag ős- és tájshonos keményfás beerdősült terület kialakítása, amelyek sok fa- és cserjefajból állnak, elegyesek, többszintűek, többkorúak, őshonos fajokból álló gyepszinttel rendelkeznek, öreg, böhöncös, odvas fákat és lábon álló és/vagy fekvő holtfat is tartalmaznak.

A jelenleg idegenhonos állományok esetében cél az őshonos és tájshonos állományokra való fokozatos lecserélés. Fontos az inváziós növényfajok elleni védekezés, lehetőség szerint mechanikus eszközökkel. Az erdei ökoszisztémákhoz kapcsolódó fajok védelme érdekében cél a peszticidek, inszekticidek alkalmazásának elkerülése. A vizenyős terület bolygatása kerülendő.

A fő célkitűzés a folytonos erdőborítás biztosítása, melynek természetvédelmi szempontból optimálisan javasolt módja a következő: a vágásos gazdálkodás megszüntetése, az alsó lombkoronaszint kialakítása, az elegyfajok bevitele. Azokban a fiatalosokban és középkorú állományokban, ahol jelenleg a keményfás ligeterdők fafajai mellett az élőhelyre nem jellemző, illetve idegenhonos fajok is előfordulnak, a tisztítások és gyérítések során a beavatkozást a ligeterdei fajok javára szükséges elvégezni. Az erdőrészekben gondoskodni kell a második lombkoronaszint kialakításáról is. Azokban a részekben, ahol jelenleg nem keményfás ligeterdő áll, hanem jellemzően valamilyen idegenhonos vagy tájidegen ültetvény, az üzemterv szerinti véghasználatot követően az elegyes keményfás ligeterdők fajokészletével kell a felújítást elvégezni, majd a folyamatos erdőborítás melletti gazdálkodásra áttérni.

Minden tevékenység, amely a tájkép átalakításával jár, tilos. Községi és egyéb rendezvények a területen nem tarthatók.

Tilos az olyan használat, tevékenység, amely nem az 1. pontban meghatározott természetvédelmi célkitűzés megvalósítása érdekében történik – kivéve már meglévő infrastruktúra, létesítmények állagmegóvása, fenntartása érdekében végzett tevékenységeket, amelyek esetében

a felvonulás és anyagtárolás helyét lehetőség szerint a területen kívül kell kijelölni. Parkolás, gépkocsi tárolás tilos.

11. A Szarvas-Békésszentandrás holtág menti parti sáv (Arborétum utca utáni terület) természetvédelmi fenntartási terve

A vízparti terület természetes fasávja mellett szabad gyepfelület alakult ki, mely az Arborétumhoz vezető kerékpár- és gyalogút mellett található.

Természetvédelmi célkitűzések:

A természeti környezet fenntartása. A Szarvas-Békésszentandrás-holtág parti sávja természetes módon beerdősült, a fészkelő madárvilág és a partszegély vízhez kötött életmódú állatvilága szempontjából jelentős élőhely megőrzése, fenntartása.

A terület tájképi-tájsztétikai értékének megőrzése, fenntartása.

Területfenntartási terv:

Fontos a földutak, nyiladékok folyamatos karbantartása, csak a meglévő nyomvonalak használata az utakkal szomszédos természetes növényzeten a taposási kár megelőzése érdekében. A területen található őshonos erdők esetében kívánatos a bennük található idegenhonos fajok szelektív kitermelése, terjedésük megakadályozása. Cél a kizárólag ős- és tájhonos keményfás erdők kialakítása, amelyek sok fa- és cserjefajból állnak, elegyesek, többszintűek, többkorúak, őshonos fajokból álló gyepszinttel rendelkeznek, öreg, böhöncös, odvas fákat és lábon álló és/vagy fekvő holtfát is tartalmaznak. A jelenleg idegenhonos állományok esetében cél az őshonos és tájhonos állományokra való fokozatos lecserélés. Fontos az inváziós növényfajok elleni védekezés, lehetőség szerint mechanikus eszközökkel. Az erdei ökoszisztémákhoz kapcsolódó fajok védelme érdekében cél a peszticidek, inszekticidek alkalmazásának elkerülése. A fő célkitűzés a folytonos erdőborítás biztosítása, melynek természetvédelmi szempontból optimálisan javasolt módja a következő: a vágásos gazdálkodás megszüntetése, az alsó lombkoronaszint kialakítása, az elegyfajok bevitel. Azokban a fiatalosokban és középkorú állományokban, ahol jelenleg a keményfás ligeterdők fafajai mellett az élőhelyre nem jellemző, illetve idegenhonos fajok is előfordulnak, a tisztítások és gyérítések során a beavatkozást a ligeterdei fajok javára szükséges elvégezni. Az erdőrészekben gondoskodni kell a második lombkoronaszint kialakításáról is. Azokban a részekben, ahol jelenleg nem keményfás ligeterdő áll, hanem jellemzően valamilyen idegenhonos vagy tájidegen ültetvény, az üzemterv szerinti véghasználatot követően az elegyes keményfás ligeterdők fajokészletével kell a felújítást elvégezni, majd a folyamatos erdőborítás melletti gazdálkodásra áttérni.

Minden tevékenység, amely a tájkép átalakításával jár, tilos.

Közterület jellege miatt nincsen körbekerítve, szabadon látogatható. A kijelölt sétányon gyalogosan, kerékpárral megközelíthető. A vízpart mellett horgász helyek kerültek kialakításra, ezek tisztántartása a terület kezelésének a része.

Közösségi és egyéb rendezvények a területen nem tarthatók.

Tilos az olyan használat, tevékenység, amely nem az 1. pontban meghatározott természetvédelmi célkitűzés megvalósítása érdekében történik – kivéve már meglévő infrastruktúra, létesítmények állagmegóvása, fenntartása érdekében végzett tevékenységeket, amelyek esetében a felvonulás és anyagtárolás helyét lehetőség szerint a területen kívül kell kijelölni. Parkolás, gépkocsi tárolás tilos.

12. Vasút menti területek, Szarvas, belterület 3109, 3110, 3111, 3112 és 3544/4 hrsz. alatti ingatlanok természetvédelmi fenntartási terve

A terület egy részén a mocsara területek élővilágát bemutató tanösvény és közpark található, míg a másik része bolygatásmentes terület.

Természetvédelmi célkitűzések:

A természeti környezet fenntartása. A száraz és üde gyepek, erdő foltok és záportározóként hasznosított mélyebb fekvésű vízenyős, mocsaras területek élőhely megőrzése és természetközeli kezelése. A terület tájképi-tájesztétikai értékének megőrzése, fenntartása.

Területfenntartási terv:

A gyepek cserjésedésének megakadályozása aktív élőhelykezeléssel. Az inváziós növényfajok (fehér akác, keskenylevelű ezüstfa, selyemkóró, zöld juhar, amerikai kőris) visszaszorítása, terjedésének megakadályozása megfelelő természetvédelmi kezeléssel.

A védett fajok kímélete érdekében csak azok a beavatkozások végezhetők a területen, mely a természetes ökoszisztémák működési folyamatainak fenntartásához elengedhetetlenül szükségesek. Mechanikai talajmegmunkálás és talajlazítás tilos.

A füves területek ápolását rendszeres kaszálással kell biztosítani.

A területen, a növényvédelmet kizárólag vizekre és vízben élő szervezetekre nem veszélyes minősítésű anyagokkal és kizárólag inváziós növényfajok irtása céljából lehet végezni. Vegyszer használata kizárólag fainjektálás során lehetséges. A gazdálkodási tevékenység során a gypfelszín maradandó károsodása tilos.

A természetes gyepekben szórtan jelentkező őshonos méretes fák (30 cm törzsátmérő felett) és a vadgyümölcsök (törzsátmérő megjelölése nélkül) megőrzése kötelező.

A területen trágyadeponia, széna és szalmakazlak elhelyezése tilos.

Minden tevékenység, amely a tájkép átalakításával jár, tilos.

Közterület jellege miatt nincsen körbekerítve, szabadon látogatható. A záportározó körül tanösvény került kijelölésre, mely gyalogosan látogatható. Közösségi és egyéb rendezvények a területen nem tarthatóak.

Tilos az olyan használat, tevékenység, amely nem az 1. pontban meghatározott természetvédelmi célkitűzés megvalósítása érdekében történik – kivéve már meglévő infrastruktúra, létesítmények állagmegóvása, fenntartása érdekében végzett tevékenységeket, amelyek esetében a felvonulás és anyagtárolás helyét lehetőség szerint a területen kívül kell kijelölni. Amennyiben ez műszaki okok miatt nem valósítható meg, a felvonulást és anyagtárolást a terület minimális igénybevételével és károsításával, a természetvédelmi kezelésért felelős szervvel egyeztetett módon kell megoldani.

Parkolás, gépkocsi tárolás tilos.

Az egyedi értékek bemutatására kihelyezett tájékoztató táblákat rendszeresen ellenőrizni kell.

A szükséges karbantartást tájba illő módon, a területre jellemző, hagyományos, természetes eredetű építőanyagok felhasználásával kell elvégezni.

13. Kenderföldek – anyagnyerő gödör természetvédelmi fenntartási terve

A természetes vegetáció zavarásmentes megőrzése fontos a város természeti környezete érdekében.

Természetvédelmi célkitűzések:

A természeti környezet fenntartása. Az egykori nagy kiterjedésű vályogvető gödör területén természetes nádas és mocsárnövényzet, valamint fehér füzes fásvegetáció megőrzése természetközeli élőhelyként.

A terület tájképi-tájsztétikai értékének megőrzése, fenntartása.

Területfenntartási terv:

A legfontosabb kezelési feladat a megfelelő vízellátás biztosítása, illetve a folyamatos borítást, vegyes tér- és korstruktúrát kialakító és fenntartó erdőgazdálkodás. Kiemelt kezelői tevékenység az inváziós fa- és cserjefajok teljes eltávolítása, második lépésben az idegenhonos fafajok fokozatos cseréje ős- és tájhonos fajokra. Elsősorban élőhelykezelés segítségével, illetve, ahol szükséges, kontrollált, fajspecifikus vegyszeres, mechanikus vagy kombinált technikákkal (egyedi permetezés megfelelő fenofázisban, injektálás, gyökértépés, stb.).

Minden tevékenység, amely a tájkép átalakításával jár, tilos. A természetközeli jelleg, a természeti értékek zavarásmentességének a fenntartása a cél. A lakott területek közelsége fokozott terhelést jelent (hulladék, szennyvizek, egyéb zavarás) az élőhelyre nézve, a kezelés során erre kiemelt figyelmet kell fordítani.

Közösségi és egyéb rendezvények a területen nem tarthatóak.

Tilos az olyan használat, tevékenység, amely nem az 1. pontban meghatározott természetvédelmi célkitűzés megvalósítása érdekében történik – kivéve már meglévő infrastruktúra, létesítmények állagmegóvása, fenntartása érdekében végzett tevékenységeket, amelyek esetében a felvonulás és anyagtárolás helyét lehetőség szerint a területen kívül kell kijelölni. Parkolás, gépkocsi tárolás tilos.

14. Kenderföldek – szürkenyáras természetvédelmi fenntartási terve

Természetvédelmi célkitűzések:

A természeti környezet fenntartása. Az ültetett fás terület védőerdőként történő fenntartása. A természetszerűvé vált, kisebb-nagyobb gyepek tisztásokkal tarkított ligetes erdő zavarásmentes megőrzése.

A terület tájképi-tájsztétikai értékének megőrzése, fenntartása.

Területfenntartási terv:

Fenntartás során betartandó irányelvek:

- Állománynevelés során a nyiladékok és állományszélek felé legalább 5 m széles erdőszegély létrehozásának elősegítése vagy a meglévők fenntartása.
- Az elő- és véghasználatok során, a tájidegen növények eltávolítása (az őshonos növényekre nézve kíméletes módszerekkel).
- Az elő- és véghasználatok során az előzetesen meghatározott fa-, illetve cserjefajok teljes körű kímélte.
- Fokozottan védett jelölő madárfaj fészkeinek (madárfajtól függően meghatározott) körzetében fészkelési időszakban az erdőgazdálkodási tevékenység korlátozása.
- Őshonos fafajokkal jellemezhető faállományokban a nevelővágások során az idegenhonos fa- és cserjefajok egyedszámának minimális szintre szorítása, illetve lehetőség szerinti teljes eltávolítása.
- A vegyes összetételű faállományokban a nevelővágások során az idegenhonos fafajok eltávolítása.
- Felújítás táj- és termőhelyhonos fafajokkal, illetve faállomány típussal.
- Őshonos fafajú faállomány táj- és termőhelyhonos fa- és cserjefajokkal történő felújítása.
- Az erdőfelújításban, pótlásban, állománykiegészítésben kizárólag tájhonos fafaj alkalmazása.

- A környező gyepterületek védelme érdekében az erdészeti tájidegen fajok alkotta állományok terjeszkedésének megakadályozása.
- Lehetőség szerint mechanikai módszerek (pl. kézi cserjeirtás, szárzúzás, kaszálás) alkalmazandók agresszívan terjedő fajok visszaszorítására.

Minden tevékenység, amely a tájkép átalakításával jár, tilos. Közösségi és egyéb rendezvények a területen nem tarthatók.

Tilos az olyan használat, tevékenység, amely nem az 1. pontban meghatározott természetvédelmi célkitűzés megvalósítása érdekében történik – kivéve már meglévő infrastruktúra, létesítmények állagmegóvása, fenntartása érdekében végzett tevékenységeket, amelyek esetében a felvonulás és anyagtárolás helyét lehetőség szerint a területen kívül kell kijelölni. Parkolás, gépkocsi tárolás tilos.

15. Kenderföldek – Ó-temető melletti élőhely mozaik természetvédelmi fenntartási terve

Természetvédelmi célkitűzések:

A természeti környezet fenntartása. Az őshonos fákból álló ültett erdő részben nyaras, részben fehér füzes zavarásmentes élőhelyként történő megőrzése.

A terület tájképi-tájsztétikai értékének megőrzése, fenntartása.

Területfenntartási terv:

Fenntartás során betartandó irányelvek:

- Állománynevelés során a nyiladékok és állományszélek felé legalább 5 m széles erdőszegély létrehozásának elősegítése vagy a meglévők fenntartása.
- Az elő- és véghasználatok során, a tájidegen növények eltávolítása (az őshonos növényekre nézve kíméletes módszerekkel).
- Az elő- és véghasználatok során az előzetesen meghatározott fa-, illetve cserjefajok teljes körű kímélte.
- Fokozottan védett jelölő madárfaj fészkeinek (madárfajtól függően meghatározott) körzetében fészkelési időszakban az erdőgazdálkodási tevékenység korlátozása.
- Őshonos fajokkal jellemezhető faállományokban a nevelővágások során az idegenhonos fa- és cserjefajok egyedszámának minimális szintre szorítása, illetve lehetőség szerinti teljes eltávolítása.
- A vegyes összetételű faállományokban a nevelővágások során az idegenhonos fajok eltávolítása.
- Felújítás táj- és termőhelyhonos fajokkal, illetve faállomány típussal.
- Őshonos fajú faállomány táj- és termőhelyhonos fa- és cserjefajokkal történő felújítása.
- Az erdőfelújításban, pótlásban, állománykiegészítésben kizárólag tájhonos faj alkalmazása.
- A környező gyepterületek védelme érdekében az erdészeti tájidegen fajok alkotta állományok terjeszkedésének megakadályozása.
- Lehetőség szerint mechanikai módszerek (pl. kézi cserjeirtás, szárzúzás, kaszálás) alkalmazandók agresszívan terjedő fajok visszaszorítására.

Minden tevékenység, amely a tájkép átalakításával jár, tilos. Közösségi és egyéb rendezvények a területen nem tarthatók. Tilos az olyan használat, tevékenység, amely nem az 1. pontban meghatározott természetvédelmi célkitűzés megvalósítása érdekében történik – kivéve

már meglévő infrastruktúra, létesítmények állagmegóvása, fenntartása érdekében végzett tevékenységeket, amelyek esetében a felvonulás és anyagtárolás helyét lehetőség szerint a területen kívül kell kijelölni. Parkolás, gépkocsi tárolás tilos.